

Munchonas Antradienis, 1946.IX.24 d. /III metai/ 222/259/ Nr.

La Guardia pabėgėlių klausimu

Manjorlas. Londono radijas praneša, kad vyr. UNRROs direktorius La Guardia yra įteikęs Sąjunginių Tautų ūkio Tarybos parysiui raštą pabėgėlių klausimu. Šiuo raštu jis aptaria 800.000 be tėvynės likusių asmenų likimą Europoje. Jie esą laikinai gyvena Vokietijoje ir Austrijoje. Ne karinės įstaigos esančios nusistačiusios paraginti pabėgėlius pagal galimybes grįžti į savo tėvynę. Likusieji, kurie negalėtų grįžti namo, pagal tam tikrą planą turėtų būti angyvendinti kituose kraštuose. Įariniai sluo sniai nuolat stovyklas panaikinti ir pabėgėliams patiens leisti įsikurti Vokietijoje ir Austrijoje. Toks planas, sako La Guardia, labai ap sunkintų kraštų ūkinę padėtį ir sudarys sąlygas nacių dvasiai atginti.

Nėra vilties, kad rinkimai Lenkijoje bus laisvi ir demokratiški

Varšuva /New York Herald Tribune/. Labai maža tėra vilties, kad Lenkijoje būtų laisvi ir demokratiški rinkimai, nes speciali komisija, ruošianti rinkimų įstatymą, atmetė vice-premjero Mikolaičyko pasiūlytą liberalinį projektą, o priėmė komunistų ir socialistų projektą. Pagal šį projektą visi tie asmenys, kurie yra įtarti dėl poženinio sąjūdžio, siekiančio nuversti ar pakeisti Lenkijos demokratine santvarka, nebūs leidžiama balsuoti. Niekas šiame projekte nepasakyta, kaip bus nustatomi ryšys su poženinio organizacija. Žinoma, toks laisvas interproslavimas padės komunistams išbraukti ištiesas apylinkes iš balsuotojų sąrašų. Tokiu būdu Mikolaičyko vadovaujama valstiečių partija galės būti suspenduota.

Rinkimų įstatymo projektui sukurtyti komisijos narys, komunistas Kliško, atmetant Mikolaičyko projektą, pasakė, kad „leisti laisvai balsuoti yra rizikinga, nes fašistinių ir reakcinių elementų grasmė yra per didelė“. Šiuo metu sunkiausia problema sudaro, kas atsitiks, jei valstie-

čių partija atkakliai laikysis savo nusistatymo - nedalyvanti vyriausybės partijų bloke. Jei valstiečių partija prisidėtų prie vyriausybės bloko, ji daugiau negautų kaip 25 % vietų naujajame seime. Jei valstiečių partija nedalyvaus, tai rinkimai gali būti atidėti neribotam laikui. Į JAV ir Didž. Britanijos notus, reikalaujančius laisvų rinkimų Lenkijoje, dar iki šiol neatsakyta. Neseniai laikraštis „Zyone Warszawy“ rašė, kad Lenkija į šį klausimą atsisakė Potsdame Konferencijoje. Jeigu Lenkijos ministras pirmininkas Bierut, pagal konferencijos stenogramas taip Bevinui atsakęs: „Mes negalime priimti tokio pasižadėjimo, nes tai suvaržytų mūsų demokratinius principus“. Vrikščionių Darbo partija, vadovaujama Popielo, boikotuos rinkimų tarybos posėdį. Pritariant katalikų bažnyčiai, Popielo pasakolbė, kad jo partija pasitraukia iš politinio gyvenimo dėl vyriausybės represijų. Vyriausybės globojamoji „Darbo partija“ užims taryboje Popielo vietą. Tokiu būdu Mikolaičykas neteks vieningolių savo sąjungininkų. Maža valstiečių delegacija turės vieną grūtis su nepalyginamai didesne vyriausybės dauguma. Lenkijos vyskupas praėjusio savaitę išleido komunikatą, kuriame nurodo, kad vyriausybės globojamoji „Darbo Partija“ yra tik fikcija. Šis komunikatas susilaukė didelio puolimo iš socialistų organo „Robotnik“. Vyskupas, sako „Robotnik“, privalo rūpintis antisemitizmo pavojumi, užuot įsikišus į politikos reikalus.

Vokietijos komunistų vadas nesutinka su Molotovu

Berlynas /New York Herald Tribune/. Socialistų-komunistų partijos pirmininkas Otto Grotewohl š. m. rugsėjo 19 d. pareiškė New York Herald Tribune korepondentui

Kad jis nesutinka su Molotovo pareiškimu dėl Vokietijos rytų sienos. Taip žinoma, Molotovas pareiškė, kad Vokietijos rytų siena esanti galutinai nustatyta Potsdame. Grotewohl, kuris buvo didžiausias komunistų ir socialistų susivienijimo skatintojas, sako, kad noris ypatingai karštai pabrėžti savo partijos nuomonę, jog Neissas ir Oderio linija, kuri dabar skiria Vokietiją nuo Lenkijos yra tik laikinė. New York Herald Tribune korespondentas Grotewohlį paklausė, ar jis sutinka su Byrneso nuomone, kurio jis išdėstė Stutgarte, sakydamas, kad Vokietijos rytų siena nustatyta Potsdame, yra ne galutinė ir turinti būti peržiūrima. Grotewohl į tai pareiškė: „Aš tikėjosi, kad šis klausimas bus bergž-
džiai svarstomas keturų didžiųjų valstybių ir kad bus atsižvelgta į vokiečių tautos pažaidę. Molotovo tvirtas nusistatymas išlaikyti dabartinės Vokietijos rytų sienos status quo, buvo daugelis snūgis socialistinės vienybės vadams. Jūs visą laiką rusai oficialiai skatino tikėtis, kad jei vokiečiai rėms rusus rytuose, tai Maskva jims padės peržiūrėti ir pataisyti rytų sieną. Grotewohlį, kaip žinoma, išprovokavo Vokietijos socialdemokratų partijos vadas Schumacheris, kuris britų konoje per įvykusius savivaldybių rinkimus, savo rinkiminės kampanijos šūkiu pasirinko Reicho rytų sienos peržiūrėjimą.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

Lietuvių laikraščių redaktorių su-
važiavimas Niutjerne
... /Tęsinys iš 220 Nr.7

Tuo būdu davė progą pažvelgti į tai, kas ligi šiol pasisukę pasiekti. Per vieną dieną spaudos darbuotojus pasiektas gražių, pasigėrėję vertybų rezultatai. Standlėn pasituri o laikraščių žurnalo ir šiaip įvairių leidinių. Mūsų spauda įgavo savo formą ir virto svarbiu veiksmu mūsų trečiųjų gyvenimo. Be gražių spaudos laimėjimų, išskirti ir kai kurie neigiami reiškiniai, kurio suvažiavime dalyvių buvo pažymėti vengtiniais. Taip pat tiek LTP, tiek kiti centrai pateikė savo pagidavimus spaudai. Jų įgyvendinimas paliktas ateičiai.

Mūsų spaudos suvažiavime amerikiečių zonoje iki 4 distriktinių laikraščių vėl iš naujo atartos. Nutarta laikytis liet. laikr. redak-

torių suvažiavimo, įvykusio UNRRCo vyr. būstinėje, Munchono, nutarimų. Tie nutariniai pagal oficialių įstaigų pranešimus turi išsigalieti nuo spalio mėn. 15 d. Nuo šios dienos mūsų spauda amerikiečių zonoje taip persitvarkys, kad keturiais distriktais šie laikraščiai bus: „Žiburiai“, „Mūsų Kelias“, „Naujas Gyvenimas“ ir „Trentinio Žinios“. Prie jų prisijungs kiti iki šiol eję laikraščiai. Susijungimo pradūrai palengvinti buvo numatyta spaudos arbitražo komisija. Visi suvažiavimo dalyviai šiuo klausimu, kuris kai kuriems buvo gana opus, parodė dideli dalykų supratimą ir gražių lietuviškų vieningumą. Mūsų spauda, kuri tarnauja visoms, laikysis tokio nusistatymo ir ateityje. Bet koks mūsų spaudos skaldymas, grovinis pagrindu rastas netinkamas, nes tai reikštų mūsų bendruomenės skaldymą.

Suvažiavimo dalyvavo spausdintose spaudose laikraščių redaktoriai, LTP centro atstovai, IRK centro valdybos atstovai, Eltos atstovai, J. Burg. Algos centro valdybos atstovai, JAV Sosto Delegatūros atstovai ir kt.

Trumpos žinios

- Paryžius. Spalio 13 d. Prancūzijoje įvyko tautos balsavimas ir jai pareiškta paprašyti jos pritarimo priimti St. Soudas pirmaujančiam įstatymui, kuris yra priemonė konsolidacijos projekto.

- Frankfurtas. JAV generalinio štabo viršininkas gen. Dwight D. Eisenhoweris atvyks į Frankfurtą rugsėjo 27 dienos. Jis inspektuos JAV kariuomenę, esančią Vokietijoje ir Austrijoje.

- Briuselis. Ispanijos atsakymas į Belgijos vyriausybės notą dėl De Grello pabėgimo esančio nepatenkinamas. Belgijos vyriausybė šį klausimą nori išskirti šio Tautos planumo. Pranešama, kad šio spąje įvykusi gausi demonstracija, kuri reikalavusi karaliaus Leopoldo grįžimo į sostą.

- Londonas. Transjordanijoje ir Irakas sudarė uniją. Pagal susitarimą kiekviena šalis ir toliau išliks nepriklausoma, bet tiksliai finansiniai, muitų ir kiti reikalavimai tvarkomi bendrai. Britai pritarė žygio nėra prisidėję, bet ir sipriešinę.

- Vašingtonas. JAV Atlanto kariuovinė vadu atskirtas adm. Mitscheris.